

Sygn. akt III U 348/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 czerwca 2013r. w Suwałkach

sprawy **B. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wypłatę emerytury

w związku z odwołaniem B. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 14 marca 2013 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14.03.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na przepis art. 151 §1 pkt 1 kpa odmówił B. S. uchylenia decyzji z dnia 23.09.2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726 ze zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153 poz.1227 ze zm.), prawo do emerytury za okres od 01.10.2011r. do 21.11.2012r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał m.in. na art. 190 ust. 3 Konstytucji RP, zgodnie z treścią którego orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tym dniem następuje utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego, którego dotyczy orzeczenie Trybunału. Natomiast ogłoszony w dniu 22.11.2012r. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. orzekł, iż art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS w zakresie w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 01.01.2011r. bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP. Trybunał nie wskazał w wyroku daty utraty mocy prawnej wskazanych wyżej przepisów. Okoliczność ta wyklucza zatem możliwość wypłaty wyrównania emerytury do dnia 01.10.2011r. do dnia 21.11.2012r., jak wnioskuje B. S..

W imieniu B. S. odwołanie od tej decyzji złożył fachowy pełnomocnik, który domagał się uchylenia decyzji z dnia 14.03.2013r., ustalenia, że odwołującej przysługuje prawo do świadczenia emerytalnego za okres od 01.10.2011r. do

21.11.2011r. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w pozostałym zakresie. Powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r., z którego wynika, jego zdaniem, że wypłata emerytury odwołującej nie powinna podlegać zawieszeniu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje :

B. S. (ur. (...)) w dniu 29.08.2007r. wystąpiła z wnioskiem o emeryturę. Decyzją z dnia 19.09.2007r. organ rentowy przyznał jej prawo do emerytury od dnia 01.08.2007r. (od miesiąca, w którym zgłosiła wniosek) i jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia, w związku z kontynuacją zatrudnienia. W tym okresie odwołująca była zatrudniona w Zespole Szkół Nr (...) w S. oraz Zespole (...) w S..

W związku ze zmianą przepisów regulujących wypłatę emerytur osób pozostających w stosunku pracy odwołująca w dniu 11.03.2009r. złożyła oświadczenie o zatrudnieniu i osiągniętych przychodach i decyzją z dnia 16.03.2009r. organ rentowy wznowił wypłatę emerytury od 01.03.2009r. Odwołująca nadal pozostawała w zatrudnieniu.

W dniu 03.08.2010r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę ze zreformowanego systemu ubezpieczeń i decyzjami z dnia 26.10.2010r. przyznano jej to świadczenie oraz podjęto jego wypłatę, natomiast decyzją z dnia 15.10.2010r. wstrzymano wypłatę wcześniejszej emerytury.

Decyzją z dnia 23.09.2011r. organ rentowy wstrzymał od 01.10.2011r. wypłatę emerytury wnioskodawczyni, w związku z kontynuowaniem przez nią zatrudnienia.

W dniu 26.11.2012r. odwołująca wystąpiła z wnioskiem o wypłacenie świadczenia emerytalnego od 01.10.2011r. Powołała się w tym zakresie na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r.

Postanowieniem z dnia 13.02.2013r. organ rentowy wznowił postępowanie w sprawie wstrzymania wypłaty emerytury wnioskodawczyni od 01.10.2011r. zgodnie z decyzją z dnia 23.09.2011r.

Decyzją z dnia 13.02.2013r. organ rentowy podjął wypłatę świadczenia emerytalnego od 22.11.2012r. W załączniku do tej decyzji wskazał, iż uchylona została decyzja z dnia 23.09.2011r. w części, w jakiej dotyczy zawieszenia wypłaty emerytury od dnia 22.11.2012r.

Sąd zważył, co następuje :

W związku ze sformułowanym w odwołaniu żądaniem, co do sposobu rozstrzygnięcia o odwołaniu B. S., należy wskazać na art. 477¹⁴ kpc, który zawiera katalog rozstrzygnięć sądu odwoławczego rozpoznającego w pierwszej instancji odwołania od decyzji organów rentowych w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Co do zasady, sąd nie może orzekać kasatoryjnie, tj. uchylić zaskarżonej decyzji i przekazać sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania. Wyjątek od tej reguły statuuje art. 477¹⁴ § 4 kpc, który nie ma w sprawie niniejszej zastosowania.

Przechodząc do meritum odwołania należy mieć na uwadze, że z dniem 01.01.2011r. z mocy art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) do ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153 poz.1227 ze zm.) został dodany przepis art. 103a, który stanowi, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z przepisem art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie ustawy przepisy ustawy stosuje się, począwszy od dnia 01.10.2011r.

W oparciu o ten przepis organ rentowy wydał decyzję z dnia 16.09.2011r. wstrzymującą wypłatę emerytury wnioskodawczyni z uwagi na pozostawanie w zatrudnieniu.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13.11.2012r. sygn. K 2/12 (Dz. U. z 2012 r. poz. 1285) orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 ze zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153 poz.1227 ze zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16.12.2010r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 01.01.2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Konsekwencją tego wyroku z dniem 22.11.2012r. przepis art. 103a w związku z art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy ... utracił moc obowiązującą w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 01.01.2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

Z treści cytowanego wyroku wynika, że zakwestionowanie wskazanych w nim przepisów prawa ma charakter ograniczony tylko do określonej kategorii osób, a zatem stwierdzenie niekonstytucyjności tych przepisów ma charakter częściowy.

Analiza przedstawionych powyżej ustaleń faktycznych wskazuje, że wnioskodawczyni, która prawo do emerytury nabyła od dnia 19.09.2007r. , nie mieści się w kręgu osób, w stosunku do których Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16.12.2010r. Jak wynika z treści wyroku Trybunału niekonstytucyjność wskazanych przepisów stwierdzona została w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 01.01.2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury wprawdzie przed datą 01.01.2011r., jednak w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten obowiązujący do dnia 07.01.2009r. stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

W pisemnych motywach orzeczenia z dnia 13.11.2012r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził w sposób wyraźny i jednoznaczny, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 08.01.2009r. do 31.12.2010r., a więc po uchyleniu cytowanego wyżej art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a przed wejściem w życie art. 103a tej ustawy dodanego powołaną już wcześniej ustawą z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy ...

Odwołująca prawo do emerytury nabyła w 2007r., a nie w okresie od 08.01.2009r. do 31.12.2010r. i wobec tego nie ma dalszego prawa do wypłaty zawieszony emerytury, gdyż wyrok Trybunału Konstytucyjnego jej nie dotyczy.

W momencie zawieszenia wypłaty świadczenia emerytalnego przepis uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją obowiązywał i należało go stosować. W tym też zakresie wskazać należy na art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, iż sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji i ustawom. Zatem pomimo, iż przepis był niekonstytucyjny już od momentu jego uchwalenia, to sędzia, ale również pracownik innego organu np. ZUS-u, nie może podnosić, iż jego zdaniem przepis jest niekonstytucyjny i dlatego nie będzie go stosował. Stosowne kompetencje w zakresie stwierdzania niekonstytucyjności ustawy z ustawą zasadniczą posiada tylko Trybunał Konstytucyjny, co wynika z art. 188 ust.1 Konstytucji RP. Sędziowie posiadają uprawnienia do stwierdzenia niekonstytucyjności przepisów, ale aktów niższej rangi niż ustawa np. uchwał, zarządzeń czy rozporządzeń. W sprawie rozstrzygnięcie opierało się na przepisie ustawy o emeryturach o rentach z FUS, zatem nawet w przypadku gdyby Sąd zauważył, iż przepis jest niekonstytucyjny (jego zdaniem) nie mógł odmówić jego

stosowania z uwagi na brak orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w tym zakresie, a takie zapadło dopiero w dniu 13.11.2012r.

Odnosnie okresu, za jaki odwołująca domagała się zwrotu zawieszony emerytury należy również wskazać, iż Trybunał nie określił daty wejścia w życie wyroku z dnia 13.11.2012r. W związku z tym uwzględnić należało normę zawartą w art. 190 ust. 3 Konstytucji RP, zgodnie z którą orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Sentencja wyroku została ogłoszona dnia 22.11.2012r. w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 i od tej właśnie daty należało wznowić wypłatę emerytury.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc orzeczono, jak w sentencji.

mt